

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 20-21 квітня 2023 року)

Одеса -2023

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 20-21 квітня 2023 р.) 103 с.

Рецензенти:

Бойко Анжела Іванівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і політичних наук Черкаського державного технологічного університету

Халапсис Олексій Владиславович - доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Марчук Михайло Володимирович, студент 3 курсу соціально-гуманітарного факультету спеціальності 033 Філософія Університету Ушинського

Виноградова Наталія Михайлівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,

ОБРАЗ ПОНТІЯ ПІЛАТА В ХРИСТІЯНСЬКІЙ ТА СВІТСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Понтій Пілат (лат. Pontius Pilatus, др.-греч. Πόντιος Πιλάτος; народився біля 12 року до н. е., Апруцій, Римська імперія — помер після 37 року) — римський префект Юдеї з 26 по 36 рік, з вершників. Корнелій Тацит називає його прокурором Юдеї, Джозеф Флавій - правителем (Ігемоном) та губернатором, однак, напис, знайдений у Кесарії, в 1961 році, датований періодом правління Пілата, показує, що він, як і інші римські правителі Юдеї з 6 до 41 року, перебував на посаді префекта. Правління Пілата було відзначено масовим насильством та стратами. Податки та політичне гноблення, провокаційні дії Понтія Пілата, ображаючі релігійні вірування та звичаї євреїв, викликали масштабні народні виступи, жорстоко придушені римлянами. Сучасник Пілата філософ Філон Олександрійський характеризує його як жорстокого і корумпованого тирана, винного у численних стратах, здійснених без будь-якого судового розгляду. Єврейський цар Агріппа I у листі до імператора Калігула також перераховує численні злочини Пілата: "підкупи, насильство, пограбування, жадливе поводження з людьми, образи, безперервні страти без судового вироку та його нестерпну жорстокість". Після скарги самаритян на криваву розправу Понтія Пілата, у 36 році римський легат у Сирії Луцій Вітеллі (батько майбутнього імператора Вітеллі) зняв його з посади і відправив його до Риму. Подальша доля Пілата невідома.

Понтій Пілат у християнській традиції. Згідно з Новим Заветом, Понтій Пілат під час суду тричі відмовлявся засудити Ісуса Христа до смерті. Синедрион на чолі з первосвященником Каяфою, навпаки, був зацікавлений в цьому. «... Але вони кричали: розпніть його! Розпніть! Він сказав їм втретє: яке зло він зробив? Я не знайшов у ньому нічого гідного смерті; Отже, покаравши його, я відпущу це. Але вони продовжували з великим криком вимагати його розп'яття; І переміг крик їх і первосвященників. І Пілат вирішив на їхнє прохання відпустити посаженого за підбурювання та вбивства до в'язниці, а Ісуса віддав на їхню волю».

Згідно з євангельською історією, Пілат в той же час «взяв воду і вимив руки перед людьми», таким чином використовуючи стародавній єврейський звичай, символізуючи невинність у проливанні крові (звідси вираз «мийте руки»). І він написав фразу, яка була прикріплена до хреста, на якому Христос був розп'ятий. І було написано: Ісус Назорей, Цар Юдейський. Багато євреїв читали цей напис, тому що місце, де Ісус був розп'ятий, було біля міста, і воно

було написано на івриті, грецькою і римською мовами. Первосвященики євреїв сказали Пілату: Не пишть: Цар юдеїв, і те, що він сказав: я є царем юдеїв. Пілат відповів: що я написав, те і написав. Що стосується подальшого життя Пілата, то існує багато легенд, історична надійність яких сумнівна. За словами Євсея Кесарії (IV століття), він потрапив у різні нещастя, які в кінцевому підсумку привели його до самогубства. Згідно з іншою апокрифічною легендою, його тіло після самогубства було кинуте в Тибр, але це викликало таке обурення, що тіло було вилучено, відвезено до Відня і утоплено в Родані, де спостерігали ті ж явища, так що врешті-решт воно було вилучено і знову потоплено в озері, названому його ім'ям на висоті 1548 метрів поблизу Люцерни. У цьому місці сьогодні - болото. У Швейцарії ця легенда настільки широко відома, що навіть головну гору Люцерни називають Пілатусберг Маунт Пілат. Згідно з іншими повідомленнями, його стратив Нерон. У Відні - пірамідальну колону цирку (іподрому), тривалий час видавали за гробницю Пілата. Ім'я Понтій Пілат - одне з трьох (окрім імен Ісуса та Марії), згадане в християнському символі віри: «І в єдиного Господа Ісуса Христа, який страждав і похований за нас... при Понтії Пілаті». Згідно з загальною богословською інтерпретацією, слова «при Понтії Пілаті» - вказівка на конкретну дату, щоб земне життя Христа стало фактом людської історії.

Апокрифа про Понтія Пілата. Початкова ворожнеча християнства до Понтія Пілата поступово зникає, і «покаянний» та «навернувшись до християнства» Пілат стає героєм ряду новозавітних апокрифів, а Ефіопська православна церква навіть канонізувала дружину Пілата Прокулу (ім'я є відомим із ряду списків Євангелія від Нікодима), яке почало ототожнюватися у християнкою-римлянкою Клавдією, згадується апостолом Павлом (2 Тим. 4:21). Як результат, виникло подвійне ім'я - Клавдія з Прокула. Ефіопська церква канонізувала Пілата серед святих і вшановує пам'ять з його дружиною 25 червня.

Параджук Олена Олександрівна, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП Філософія, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського (Одеса).

АКТУАЛІЗАЦІЯ ІСТОРИЧНОЇ СВІДОМОСТІ У ПЕРЕХІДНІ ЕПОХИ

Будучи духовним продуктом суспільних процесів, особливого роду людської практики, історична свідомість є структурою нормативно-ціннісного простору, що задає певний спосіб існування суспільства, індивідуальна історична свідомість – складова духовної інтенції життєдіяльності людини. Історична свідомість, визначаючи просторово-часову орієнтацію суспільства, сприяє його самопізнанню. Суспільство загалом зацікавлене у формуванні